

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf.I.30.526/2014/6. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Magyar László ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (címe) felperes részéről - a Dr. Lontai Mária ügyvéd (címe) által képviselt alperes neve (címe) alperes ellen megbízási díj megfizetése iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 1.G.40.052/2012/53. számú ítélete ellen a felperes által 56. sorszámon, az alperes által 57. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

A peres felek a másodfokú eljárásban felmerült költségeiket maguk kötelesek viselni.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s:

2007. szeptember 6-án a felperes mint megbízott és az alperes mint megbízó között 2007. október 1. napi hatállyal a felperes személyes közreműködése által ellátandó egészségügyi feladatok elvégzésére határozatlan időre szóló közreműködői szerződés jött létre. A szerződés 1. pontja értelmében az elvégzett tevékenységéért a felperest az Országos Egészségbiztosítási Pénztár (OEP) által az alperes részére teljesített finanszírozás alapján teljesítményarányos, közvetett díjazás illeti meg. A szerződés 4. pontja és 2. számú melléklete értelmében a felperes részére fizetendő szolgáltatási díj összege megegyezik az alperesnek járó OEP finanszírozás összegének 95 %-ával, amelyből az alperes levonja a tényleges rezsiköltségeket és az esetleg általa beszerzett termékek értékét.

Az alperes a 2011. január 7-i értesítésével tájékoztatta a felperest a 2011. évi teljesítményvolumen korlát mértékéről, amely januárban 465 000, februárban 480 000, márciusban 575 000, áprilisban 575 000, májusban 570 000, júniusban 530 000, júliusban 530 000, augusztusban 440 000, szeptemberben 470 000, októberben 485 000 német pont.

A járóbeteg-ellátásban a 2011. évben a finanszírozás pont értéke 1,5 Ft volt.

Az alperes a 2011. január - 2011. november közötti időszakban a felperes részére járó díjazásokat a teljesítményvolumen korlátnak és a pont értéknek megfelelően számította ki

és fizette meg; a finanszírozási összegből 5 % levonást „amortizációs alap” megjelöléssel végezte el. Rezsiköltség címén a 2007. október - 2011. szeptember közötti időszakban jogalap nélkül 2 169 334 Ft többletlevonást számolt el a felperes terhére.

A felperes módosított keresetében kérte az alperes kötelezését 4 068 830 Ft tőke, a tőke után 2011. november 1. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes késedelmi kamatai és a perköltség megfizetésére azzal, hogy az igényelt tőkeösszegeből 1 444 774 Ft a teljesítményvolumen korlátra hivatkozással jogszerűtlenül a díjazásából levont összeg, 2 169 334 Ft rezsiköltség címén jogalap nélküli többletlevonás, 454 722 Ft amortizációs költség címén jogszerűtlenül a terhére elszámolt összeg. Előadta, hogy a közreműködői szerződés szerint az őt megillető szolgáltatási díj megegyezik az alperesnek járó OEP finanszírozás összegének 95 %-ával, amelyből csak a tényleges rezsiköltség, illetve a beszerzett szakmai anyagok költsége vonható le, mivel utóbbi beszerzésre nem került, ezért kizárólag rezsiköltséget lehetett volna levonni; az alperes azonban a közreműködői szerződés szabályait megszegve, egyoldalúan és önkényesen előre nem meghatározható összegeket számolt el a felperes terhére.

Az alperes a kereset elutasítását, a felperesnek perköltségében marasztalását kérte. Előadta, hogy a rezsiköltségek elszámolása a közreműködői szerződésnek megfelelően történt. A teljesítményvolumen korlát meghatározása a jogszabályoknak megfelelő volt. Az alperesnek az Országos Egészségbiztosítási Pénztárral kell szerződést kötnie a belgyógyászati járóbeteg-szakellátás vonatkozásában. A finanszírozás szabályait a hatósági működési engedélyben jóváhagyott tárgyi és személyi feltételekkel ellátható járóbeteg-szakellátási tevékenységek tekintetében a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (Ebtv.) végrehajtásáról szóló 217/1997. (XII.1.) Kormányrendelet, valamint az egészségügyi szolgáltatások egészségbiztosítási alapról történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III.3.) Kormányrendelet alapján történik. Az alperes által az OEP-pel kötött finanszírozási szerződésben meghatározható a teljesítményvolumen feltétele és mértéke. A teljesítményvolumen keretet a járóbeteg-szakellátásra vonatkozóan éves szinten, valamint időarányosan havi bontásban kell meghatározni. A 2011. évben a járóbeteg-ellátásban érvényes pont értéke 1,5 Ft-ra módosult. Amennyiben a tárgyhónapra jelentett és elszámolható járóbeteg-szakellátási teljesítmény meghaladta a teljesítményvolumen korlát mértékét, a többletteljesítményt az OEP 10 %-ig 30 %-os, 10-20 % között 20 %-os alapidíjjal számolta el. Ennek megfelelően a felperes részére megállapított teljesítményvolumen mértékéig 1,5 Ft/pont értéken, efelett pedig degresszív módon történt a szakrendelés finanszírozása. A teljesítményvolumen korlát az OEP által meghatározott szezonális index alapján hónapról hónapra változik, ez alapján közölte annak mértékét a felperes felé, és a díjazást a jogszabályi rendelkezések és a finanszírozási szerződés előírásai szerint számolta el. Az 5 % mértékű amortizációs költségnek nevezett levonás pedig a közreműködői szerződés rendelkezésén alapult.

Az elsőfokú bíróság 53. sorszámu ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 2 169 334 Ft-ot és ezen összeg 2011. november 1. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon

érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegével egyező késedelmi kamatát, valamint 326 040 Ft részperkölséget. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Az ítélet indokolása szerint a peres felek jogviszonyát a közreműködői szerződésről és a közreműködő által végzett tevékenységről szóló 96/2003. (VII.15.) Kormányrendelet, valamint a 2014. március 14. napjáig hatályos Ptk. (a továbbiakban: Ptk.) rendelkezései szabályozták. Mindezek értelmében az alperesi megbízó utasításadási jogkörébe tartozott a teljesítményvolumen korlátozás meghatározása, amelyet írásbeli értesítés formájában közölt a felperessel. A teljesítményvolumen korlátozásra figyelemmel az elszámolások jogszerűek, az alperes a korlátozás mértékéig alkalmazta az 1,5 Ft-os szorzót, felette pedig a finanszírozó által az alperessel szemben is alkalmazott degresszív finanszírozás szabályait. Az így kiszámított összegből az alperes a közreműködői szerződésben meghatározott mértékben amortizációs költség megjelöléssel végzett levonást, ami szintén megfelelt a szerződés rendelkezéseinek. A felperes által megjelölt időszakban nem valósult meg a módosított keresetben megjelölt 1 444 774 Ft összegű jogosulatlan levonás, ezért az elsőfokú bíróság e vonatkozásban a keresetét elutasította. A rezsiköltség számításának helyességére könyvszakértői bizonyítást rendelt el. Az aggálytalan, a tényállás alapjául elfogadható igazságügyi szakértői vélemény 2007. október és 2011. szeptember közötti időszakban a felperes terhére 2 169 334 Ft jogalap nélküli levonást határozott meg; ezért a módosított kereset szerint ebben a részben ezen tőkeösszeg és a Pp. 215. §-ára figyelemmel járó törvényes késedelmi kamatai megfizetésére kötelezte az alperest. Nem találta alaposnak az amortizációs költség címén történt levonással kapcsolatos felperesi keresetet, megállapítható volt ugyanis a per során becsatolt elszámolásokból, hogy ezt az összeget az alperes nem rezsiköltség címén vonta le, hanem az 5 % felett meg a közreműködői szerződés szerint az OEP által nyújtott finanszírozásból az alperest megillető összegnek.

Az elsőfokú bíróság a perköltség viseléséről a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján rendelkezett úgy, hogy a szakértői díjat a rezsiköltséggel kapcsolatos kereseti kérelem vonatkozásában az eredeti 3 507 567 Ft tőkeösszeghez igazodóan a felperes 62 %-os mértékű pernyertessége arányában a felperes javára 233 185 Ft különbözetben; az elsőfokú ügyvédi munkadíjnak a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja alapján számított összegét a legmagasabb teljes pertárgyértékből, 4 952 341 Ft-ból kiindulva a felperes 44 % mértékű pernyertessége alapján az alperes javára 37 737 Ft-ban, míg ugyanezen számítás alapján a lerótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 42. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti 296 000 Ft kereseti illetékből a felperes javára 130 592 Ft-ot számolta el, mindezek összesítésével a felperest megillető részköltség 326 040 Ft, amely megfizetésére az alperest kötelezte.

Az első fokú ítélettel szemben a felperes és az alperes is fellebbezést terjesztettek elő.

A felperes a fellebbezésében kérte az ítélet részbeni megváltoztatását és a keresetének teljes mértékben helyt adást, az alperes első- és másodfokú perköltségében marasztalását. Előadta, hogy a volumen korlátozást ténylegesen maga az OEP alkalmazza, de nem engedi át önkényes újraelosztásra a gyógyító tevékenységet végzők és az OEP között közvetítő

tevékenységet megvalósító vállalkozások számára. A közreműködői szerződés melléklete világosan és félreértelmezhetetlenül fogalmaz akkor, amikor rögzíti, hogy a felperest vállalkozói díjként az OEP által folyósított finanszírozási összeg 95 %-a illeti meg, nem pedig az alperes önkényes elszámolása alapján meghatározott összeg. A perben kirendelt szakértő megállapítása szerint a rezsiköltség tekintetében az alperes saját elképzeléseit alkalmazva, minden elfogadható indokot és elvet mellőzve, alkalmilag osztotta szét a költségeket. Feltételezhetően így járt el a finanszírozási összeg tekintetében is, amelyet alátámaszt, hogy az általa közölt elszámolásokon egyetlen esetben sem szerepel valós OEP finanszírozási összeg. Nem felel meg a valóságnak az alperes azon állítása, mely szerint az érdekelt orvosok egyetértésével történt volna meg a német pontok szétosztása, erre vonatkozóan az alperes semmilyen véleményezési jogot nem biztosított a felperes részére. Téves az ítéleti indokolás, hogy az alperes mint megbízó általános utasítási jogköre a teljesítményvolumen meghatározására is kiterjedne, ez ugyanis a gyógyítási folyamatba beavatkozó, azt befolyásolni igyekvő, szakszerűtlen és indokolatlan közrehatás. Téves volt az első fokú ítélet álláspontja az amortizációs költség címén előterjesztett keresettel kapcsolatban is. Az 5 % levonást az alperes először az általa megvalósított fejlesztések alapjaként igyekezett feltüntetni, ezt követően hivatkozott a közreműködői szerződés rendelkezésére, ezzel szemben a felperes álláspontja, hogy újabb jogalap nélküli elvonás valósult meg.

Az alperes a fellebbezésében kérte az ítélet megváltoztatását, a marasztalás tőkeösszegének 112 105 Ft-ra leszállítását, és ehhez igazodóan az elsőfokú perköltség megváltoztatását, továbbá a felperesnek másodfokú perköltségében marasztalását. Előadta, hogy a perben kirendelt igazságügyi szakértő véleménye aggályos, állításait megfelelően nem támasztotta alá, nem vette figyelembe a gáz- és áramdíjak, mosás és takarítási költségek, veszélyes hulladék költségek, portaszolgálat, központi irányítás, adminisztrációs karbantartási szolgáltatás, gépkocsi költségek, informatikai költségek tekintetében rendelkezésre álló okiratokat, nem mérlegelte megfelelően az alperes számítási módszerét és bizonyítékait. A fellebbezésben részletesen előadta az elsőfokú eljárásban is kifejtett számítását a költségek elszámolásának az egyes rendelők közötti elosztásán alapuló helyes módjáról.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében a felperesi fellebbezéssel érintett részben kérte az első fokú ítélet helybenhagyását, a felperesnek másodfokú perköltségében marasztalását. Hangsúlyozta, hogy a perben megfelelően igazolta azt, hogy a felperesi üzletvezető elismerte a teljesítményvolumen korlátozás meglétét és vissza is igazolta, hogy ennek megfelelően látja el feladatát, és tervezi az éves munkaidő beosztást. Az elszámolással megegyező tartalommal a felperes minden hónapban kiállította a számláját, kifogása nem merült fel. Helytelen azon felperesi hivatkozás, hogy a teljesítményvolumen korláttal kapcsolatos tájékoztatással az alperes orvosszakmai kérdésekbe kívánt beavatkozni. Ezzel szemben az alperes nem avatkozott be a gyógyítási folyamatban, az utasítása helyességét OEP ellenőrzés igazolta, melyet az egészségügyben jártas ellenőrző főorvosok végeztek az egészségügyi szakmai szabályok és a finanszírozás szabályai alapján. Nem helytálló az amortizációs költség címén levont összeg jogszerűtlenségére hivatkozás, az elszámolásokból egyértelműen megállapítható, hogy egyszeri 5 %-os csökkenés történt, amely megfelelt a szerződés előírásainak.

Az ítélet tábla a fellebbezéseket a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontja szerint tárgyaláson kívül bírálta el, fellebbezés hiányában a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján szerint nem érintette az ítéletnek az alperest 112 105 Ft tőke és 2011. november 1. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatai megfizetésére vonatkozó rendelkezését, a fellebbezéseket pedig a következők szerint nem találta alaposnak:

Az elsőfokú bíróság a kérelem és ellenkérelem keretei között a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a tényállást a bizonyítékoknak a Pp. 206. §-a (1) bekezdésén alapuló mérlegelési jogkörében helyesen állapította meg, az abból levont jogi következtetései és az érdemi döntése is helytálló, a kifejtett jogi indokolással az ítélet tábla is egyetértett.

A teljesítményvolumen korlátra tekintettel a peres felek közötti jogvita lényege az volt, hogy mennyiben vehette figyelembe az alperes az OEP finanszírozáson alapuló, a járóbeteg-szakellátásra elszámolható teljesítmény mértékét a felperes részére fizetendő megbízási díj összegének a meghatározása során.

A teljesítményvolumen korlát (TVK) a járóbeteg- és fekvőbeteg-ellátásban alkalmazott finanszírozási korlát, amelynek lényege, hogy a finanszírozó OEP intézményekre lebontva meghatározza, hogy az adott egészségügyi szolgáltató adott időszak alatt milyen mennyiségű teljesítménye számítható fel, amely feletti teljesítményt nem vagy csak csökkentett mértékben finanszíroz.

Az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III.3.) Kormányrendelet 2. §-ának o) pontja szerint a teljesítményvolumen az önálló elszámolási tételként elszámolható külön jogszabályban meghatározott szolgáltatási egységek teljesítményértékeinek mennyisége. A rendelet 28. §-ának (1) bekezdése szerint az OEP havonta legfeljebb a tárgyidőszakra megállapított teljesítményvolumen korlátnak a tárgyhónapig számolt, havi bontás szerinti időarányos része és a tárgyhónapot megelőző hónapig felhasznált teljesítményvolumen korlát közötti különbözetnek megfelelő mértékű teljesítményt számol el, a teljesítményérték - a 2011. évben 1,5 Ft/pont - értékkel. Az (1a) bekezdés a) és b) pontjai szerint amennyiben a szolgáltató tárgyhónapra jelentett és elszámolható járóbeteg-szakellátási teljesítménye meghaladja a fentiek szerint elszámolt teljesítmény mértékét, a többletteljesítményt az OEP 10 %-ig 30 %-os, 10 és 20 % között 20 %-os alapdíjjal számolja el.

A közreműködői szerződésből egyértelmű, hogy a hatályos jogszabályoknak megfelelően a finanszírozó és a személyes közreműködést végző felperes egymással közvetlen jogviszonyban nem álltak, az alperes csak a finanszírozó által a 43/1999. (III.3.) Kormányrendelet rendelkezései szerint meghatározott feltételek szerinti teljesítményarányos, közvetett finanszírozást nyújthatott a felperes részére. Helyesen foglalt állást ezért úgy az elsőfokú bíróság, hogy a szolgáltatások díjazását az OEP által finanszírozott egészségügyi szolgáltató és a közreműködő számolja el egymással.

A közreműködői szerződés értelmében a felperes díja csak az alperes számára járó finanszírozás összegének 5 %-ával, valamint a rezsiköltségek és az alperes által a felperes megrendelése alapján beszerzett termékek beszerzési árával volt csökkenthető. A közvetett finanszírozás jogszabályi feltételeiből azonban az is megállapítható, hogy az alperes részére az OEP általi finanszírozás csak az elszámolható teljesítményvolumen korlát figyelembevételével történt, tehát nem a finanszírozott alperes csökkentette a díjazást a korlátozás szerint, hanem az OEP a többletteljesítményt az elszámolt teljesítmény mértékétől függő, sávosan csökkenő számítás alapján finanszírozta. A közreműködői szerződés 4. pontjában és 2. számú mellékletében meghatározott finanszírozási összeg már a teljesítményvolumen korlátra tekintettel alacsonyabb összegben, az OEP által elszámolt finanszírozási összeget jelenti, amelyet a szerződéses rendelkezések szerint az alperes - az amortizációs költségnek nevezett 5 % mértéken és a rezsiköltségen kívül - nem csökkentett, ezért a felperes által állított 1 444 774 Ft összegű jogosulatlan levonásra nem került sor.

Az elsőfokú bíróság pedig a rendelkezésre álló perbeli adatokat a Pp. 206. §-ának (1) bekezdése szerinti mérlegelési jogkörében okszerűen értékelte úgy, hogy a finanszírozott rendelőintézetek egységeit érintő megállapodás alapján az alperes a perbeli időszakkal érintett teljesítményvolumen korlát felső határát a felperessel a szerződéses rendelkezések szerint közölte, amelyet a felperes elfogadott és nem kifogásolt.

Az elsőfokú bíróság a perbeli bizonyítékoknak okszerű, a periratokkal ellentétben nem álló, megfelelően indokolt mérlegelése alapján állapította meg, hogy az alperes amortizációs költség címén vont le a közreműködői szerződés szerint az OEP által finanszírozott összeg 5 %-át, és nem további, a szerződés rendelkezéseivel ellentétes jogalap nélküli levonást eszközölt.

Az alperes alaptalanul hivatkozott a fellebbezésében arra, hogy az első fokú ítélet hiányos, a per irataival ellentmondásban álló, ezért szakmailag aggályos szakvélemény alapján határozta meg az alperes által rezsiköltség címén elszámolt többletlevonást. A Pp. 177. §-ának (1) bekezdése szerint ha a perben jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításához vagy megítéléséhez olyan különleges szakértelem szükséges, amellyel a bíróság nem rendelkezik, a bíróság szakértőt rendel ki. A 182. §-ának (2) bekezdése értelmében pedig a szakértőhöz a véleményre vonatkozólag ennek előterjesztése után kérdéseket lehet intézni. Az elsőfokú bíróság a fenti jogszabályi rendelkezéseket maradéktalanul betartotta. A rezsiköltség elszámolás könyvszakértői kompetenciába tartozó meghatározása miatt szakértői bizonyítást rendelt el. A szakértő 36. sorszámon előterjesztett szakvéleményére a peres felek részére észrevételek előadására, kérdések feltevésére megfelelő határidőt biztosított. Az alperes 39. sorszámon előadott észrevételeire és ehhez kapcsolóan indítványozott tanúbizonyítás lefolytatására tekintettel a szakértő 41. és 45. sorszámon részletes felvilágosítást adott, az újonnan felmerült bizonyítékok alapján - részben elfogadva az alperesi hivatkozásokat - a többletlevonás mértékét megfelelően átszámította. Mindezek miatt a szakvélemény nem volt homályos, hiányos, önmagával vagy más szakértő véleményével, a bizonyított tényekkel ellentétben állónak látszó, helyességéhez nyomatékos kétség nem fért, a szakértő a szükséges felvilágosításokat megadta, a szakértői bizonyítás továbbfejlesztésének, új szakértő

kirendelésnek nem álltak fenn a Pp. 182. §-ának (3) bekezdésében írt feltételei, a megfelelően kiegészített szakvélemény megállapításait az elsőfokú bíróság helyesen fogadta el az ítékezés alapjául, és annak megfelelően helytállóan kötelezte a jogalap nélkül levont többlet rezsiköltség megfizetésére az alperest.

A fentiek szerint az ítélet az első fokú ítéletet a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperesi fellebbezett érték 1 899 496 Ft, az alperesi fellebbezett érték 2 057 229 Ft volt, ezért a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján rendelkezett úgy az ítélet, hogy mindkét fél viseli a másodfokú eljárásban egyébként felmerült költségeit.

D e b r e c e n, 2014. december 9.

Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta s.k. a tanács elnöke, Dr. Pribula László s.k. előadó bíró,
Dr. Bakó Pál s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő